

ІСТОРІЯ КІНОМИСТЕЦТВОЗНАВСТВА

Мета курсу — ознайомлення магістрантів із становленням і розвитком вітчизняного кінотелемистецтвознавства; порівняльна характеристика радянського і пострадянського, зарубіжного кіно й телебачення, аналіз процесу збагачення мистецьких традицій.

Навчальна дисципліна пов'язана з такими дисциплінами як «Наукове спілкування іноземною мовою», «Методика дослідницької роботи в мас-медіа», «Соціокультурний компонент у сфері кіно і телебачення» тощо.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування таких компетентностей: знання своєрідності українського кіно-, телезнавства радянської доби; знання етапів розвитку видів і жанрів кіно й телебачення; знання творчих надбань знаних в минулому й нині українських митців кіно і телебачення; знання сучасного стану і перспективи розвитку вітчизняного кіно і телебачення; знання функціонального призначення кінознавства й кінокритики.

Програмні результати навчання:

знати: знати своєрідність українського кіно-, телезнавства радянської доби; знати розвиток видів і жанрів кіно й телебачення; знати творчі надбання українських митців кіно і телебачення; знати стан і перспективи розвитку вітчизняного кіно і телебачення; знати функціональне призначення кінознавства й кінокритики;

уміти: уміти розрізняти види й жанри кіно і телебачення в історичному контексті; уміти визначати самотність творчості представників культурного процесу; уміти на професійному рівні аналізувати кіно-, телевізійні твори, творчий задум автора, жанрово-тематичне розмаїття, володіння автором творчо-виражальними засобами.

володіти: практичними умінями та навичками з фаху.

Зміст навчальної дисципліни:

Зародження та розвиток кіномистецтва в I половині ХХ ст.

Історія виникнення і розвитку кіно й кінознавства Перші кіносеанси. Винаходи Й. Тимченка, А. Федецького. Хронікальні ігрові стрічки: тематика, жанри. Українські актори у фільмах тієї доби. Українське кіно років зміцнення тоталітарного режиму Розвиток критичної думки (М. Бажан, Ю. Яновський, М. Ушаков та ін.). Українське кіно 20-х років. Державна політика у сфері кіно. Формування стилістики фільмів. Стрічки Л. Курбаса, Г. Стабового, І. Кавалерідзе, Г. Тасіна, перші фільми О. Довженка. Фільми О. Довженка «Звенигора», «Арсенал», «Земля». Документальні стрічки Д. Вертова «Людина з кіноапаратом», «Симфонія Донбасу». Зміцнення державно-тоталітарного впливу на кіномистецтво. Фільми О. Довженка «Щорс», І. Савченка «Богдан Хмельницький». Розвиток музичного жанру (фільми І. Пир'єва «Багата наречена», «Трактористи»). Документальні фільми О. Довженка «Визволення» та «Буковина – земля радянська» як зразок міфологізації радянського

Еволюція українського кіно і телебачення в II половині ХХ ст.

Українське кіно періоду Великої Вітчизняної війни та післявоєнного двадцятиріччя. Українська документалістика воєнної доби. Документальні фільми О. Довженка. Аналіз щоденників Довженка цього часу. Фільми М.

Донського «Райдуга», «Дорогою ціною»; І. Савченка «Тарас Шевченко»; Б. Барнета «Подвиг розвідника»; В. Брауна «Матрос Чижик», «Максимка», «Мальва». Твори молодих режисерів В. Івченка, М. Хуцієва, Ю. Лисенка, В. Денисенка, В. Іванова. Відродження українського кіно. Розвиток українського кінознавства в умовах жорсткого ідеологічного тиску. Видання праць з окремих проблем кіномистецтва. Участь українських кінознавців у загальносоюзних кіновиданнях. Документальне кіно як ефектний засіб ідеологічного впливу тих часів. Розвиток українського науково-популярного кіно. Фільми Ф. Соболева, В. Олендера, В. Савельєва, Т. Золоєва, В. Підпалого. Відновлення українського кіно кінця 50-х – 60-х роках. Фільми М. Хуцієва, О. Алова і В. Наумова, В. Іванова, В. Денисенка. Зміцнення поетичного українського кіно. Фільми С. Параджанова, Ю. Ільєнка, Л. Осики, М. Мащенко, І. Миколайчука. Творчість акторів того періоду: І. Миколайчука, Д. Мілютенка, Л. Кадочникової, Б. Брондукова, К. Степанкова. Фільми Л. Бикова «В бій ідуть тільки «старики», «Ати-бати йшли солдати» – нова сторінка відтворення Великої вітчизняної війни. Жанрово-стильова різноманітність: «Лебедине озеро. Зона», «Молитва за гетьмана Мазепу» Ю. Ільєнка; «Голод», «Залізна сотня», «Нескорений» О. Янчука; «Богдан Хмельницький» М. Мащенко; «Короткі зустрічі», «Довгі проводи», «Настроювач» К. Муратової. Кінопубліцистика 80–90-х років: актуальні проблеми, репортажна стилістика.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни: 3,5 кредити ЄКТС, загальний обсяг 105 годин, у тому числі 36 годин аудиторних навчальних занять і 69 години самостійної та індивідуальної роботи.

Форма семестрового контролю: 1 семестр – залік.